

**LIETUVOS BANKO
PRIEŽIŪROS TARNYBOS
FINANSINIŲ PASLAUGŲ IR RINKŲ PRIEŽIŪROS DEPARTAMENTO
DIREKTORIUS**

**SPRENDIMAS
DĖL X. X. IR AB „LIETUVOS DRAUDIMAS“ GINČO NAGRINĖJIMO**

2020 m. rugpjūčio 12 d. Nr. V 2020/(21.27.E-2101)-242-328
Vilnius

Lietuvos bankas gavo X. X. (toliau – pareiškėjas) atstovaujančio advokato A. S. (toliau – pareiškėjo atstovas) kreipimąsi, kuriuo prašoma išnagrinėti tarp pareiškėjo ir AB „Lietuvos draudimas“ (toliau – draudikas) kilusį ginčą.

N u s t a t y t a:

2019 m. lapkričio 13 d. tarp pareiškėjo ir draudiko buvo sudaryta transporto priemonių draudimo sutartis (toliau – Draudimo sutartis), kurią patvirtina transporto priemonių draudimo liudijimas, serija LD Nr. (*duomenys neskelbtini*), TIA Nr. (*duomenys neskelbtini*), (toliau – Draudimo liudijimas). Draudimo sutarties pagrindu buvo apdrausta transporto priemonė „AUDI (USA) S6“, valst. Nr. (*duomenys neskelbtini*), (toliau – automobilis).

2019 m. gruodžio 27 d. pareiškėjas draudikui pranešė apie įvykį, kurio metu jo automobilis buvo apgadintas pro šalį važiuojančios transporto priemonės.

2019 m. gruodžio 31 d. buvo atlikta transporto priemonės apžiūra, pareiškėjas užpildė prašymą dėl draudimo išmokos išmokėjimo, kuriame nurodė, kad „važiavau keliu ir mane aplenkė didelių gabaritų automobilis ir iš po jo ratų skriejantys akmenys apgadino mano automobilį, kelio dangą buvo žvyras ir skalda“.

Po automobilio apžiūros buvo sudaryta remonto sąmata, kurioje nurodyta, kad automobilio remonto suma yra 6 111,05 Eur be PVM.

2020 m. vasario 10 d. draudikas informavo pareiškėją apie sprendimą įvykį pripažinti nedraudžiamuoju vadovaujantis Draudimo sutarčiai taikomų Transporto priemonių draudimo taisyklių Nr. 021 (2018 m. vasario 13 d. redakcija, galioja nuo 2018 m. kovo 1 d.) (toliau – Taisyklės) 8.1.17 papunkčiu, kuriame nurodyta, kad nedraudžiamaisiais įvykiais laikomi įvykiai, jei: draudėjas, apdraustasis arba su draudėju ir (arba) apdraustuoju susisijęs asmuo, siekdamas gauti išmoką ar ją padidinti, suklastojo arba pateikė klaidingus duomenis apie įvykį ir (arba) jo padarinius. Kartu su sprendimu draudikas pareiškėjui pateikė 2020 m. sausio 31 d. ekspertinę pažymą Nr. (*duomenys neskelbtini*) (toliau – Ekspertinė pažyma), kurioje nurodyta, kad automobilis sugadintas ne vairuotojo nurodytomis aplinkybėmis 2019 m. gruodžio 27 d. užregistruoto įvykio metu, bet kitomis aplinkybėmis, labiausiai tikėtina, kad tyčia gadinant automobilį atitinkamais įrankiais.

Pareiškėjas, nesutikdamas su draudiko sprendimu, per atstovą kreipėsi į Lietuvos banką dėl ginčo nagrinėjimo, nuroydamas, kad todėl, jog draudikui ir ekspertui, parengusiam Ekspertinę pažymą, kelia abejonių kai kurie automobilio pažeidimai, galima numanyti, kad jie galėjo atsirasti ir dėl kito panašaus įvykio – anksčiau, Draudimo sutarties laikotarpiu, o būti pastebėti tik apžiūros metu, nes sudarant Draudimo sutartį automobilis buvo nufotografuotas ir tokių pažeidimų nebuvo užfiksuota. Siekdamas patvirtinti šias aplinkybes, pareiškėjas 2020 m. gegužės 15 d. kreipėsi į policiją, pranešime nuroydamas, kad laikotarpiu nuo 2019 m. lapkričio 15 d. iki 2019 m. gruodžio 27 d. neaiškiais aplinkybėmis buvo apgadinti automobilio žibintai ir kitos automobilio išorėje esančios dalys. Pareiškėjas nurodė, kad apgaditimai pastebėti 2019 m. gruodžio 27 d., ir prašė policijos išsiaiškinti, kas tai galėjo padaryti.

Kreipimesi į Lietuvos banką, be kita ko, nurodyta, kad pareiškėjas iki šio įvykio nėra turėjęs jokių įvykių su šiuo automobiliu, todėl prašoma rekomenduoti išmokėti pagal pareiškėjo pateiktą IĮ A. Pavasario firmos 2020 m. balandžio 28 d. parengtą remonto sąmatą 8 655,66 Eur (su PVM) draudimo išmoką.

Draudikas paaiškinimuose dėl pareiškėjo atstovo nurodytų aplinkybių ir pateikto reikalavimo pagrįstumo pabrėžė, kad vertinant automobilio sugadinimus buvo pastebėta kad, pareiškėjo teigimu, akmenimis ar skalda padaryti apgaditimai objektyviai negalėjo būti padaryti pareiškėjo nurodytomis aplinkybėmis. Be kita ko, ir draudiko gautoje Panevėžio apskrities vyriausiojo policijos komisariato pažymoje dėl minėto eismo įvykio, dalyje dėl transporto priemonės sugadinimų, buvo pažymėti tik priekinio stiklo ir priekinės dešinės pusės žibinto apgaditimai. Dėl šių priežasčių draudikas nurodė atliktą tyrimą dėl kiekvieno nuotraukose užfiksuoto apgadavimo, kurio rezultatai buvo užfiksuoti Ekspertinėje pažymoje. Draudikas nurodė, kad atliktas tyrimas patvirtina, kad automobilis sugadintas ne vairuotojo nurodomomis aplinkybėmis užregistruoto įvykio metu, bet kitomis aplinkybėmis, labiausiai tikėtina, kad tyčia gadinant automobilį atitinkamais įrankiais. Taigi, draudiko teigimu, atsižvelgiant į tai, kad automobilio sugadinimai visgi negalėjo būti padaryti akmenimis, draudikas priėmė pagrįstą sprendimą nemokėti draudimo išmokos dėl 2019 m. gruodžio 27 d. įvykio, remiantis Taisyklių 8.1.17 papunkčiu.

Draudikas atkreipė dėmesį į tai, kad pareiškėjas, pasirašydamas Transporto priemonės techninės apžiūros aktą (prašymą), deklaravo visus įvardytus sugadinimus, kaip patirtus 2019 m. gruodžio 27 d. įvykio metu, t. y. patvirtino, kad visi draudiko užfiksuoti automobilio sugadinimai atsirado, kai iš po stambių gabaritų transporto priemonės ratų skriejantys akmenys atsitrūkė į pareiškėjo transporto priemonę. Draudikas pažymėjo, kad apžiūros metu buvo nustatyti priekinio stiklo, stogo, atgalinio vaizdo veidrodėlio, žibintų, priekinių grotelių, variklio dangčio ir daugelio kitų automobilio dalių sugadinimai. Tačiau policijos pažymoje nurodomi tik priekinio stiklo ir priekinės dešinės pusės žibinto apgaditimai. Be kita ko, visi užfiksuoti sugadinimai, atsižvelgus į minėtų sugadinimų pobūdį, jokia būdu negalėjo būti padaryti į transporto priemonę atsitrūkusiu akmenų. Draudikas pažymėjo, kad, kaip ir nurodyta Ekspertinėje pažymoje, dauguma sugadinimų „negalėjo susiformuoti dėl kontakto su atskriejančiu akmenuku, o buvo padaryti kontaktuojant su atitinkamos formos vertikaliu aštrų paviršių turinčiu objektu arba išoriniu aštriu daiktu (panašiu į plokščiabriaunį atsuktuvą) braukiant per sugadintą paviršių“. Daugelis apgaditimų padaryti daugkartinio kontakto metu, braukiant aštriu, kai kuriose vietose plokščiabriauniu, daiktu (galbūt atsuktuvu ar panašiu į atsuktuvą įrankiu) per pažeistas vietas. Draudikas nurodė, kad Ekspertinėje pažymoje yra išsamiai analizuojamas kiekvienas automobilio apgadavimas ir pateikiamos išvados, koku pagrindu galima teigti, kad šie sugadinimai negalėjo atsirasti akmenukams atsitrūkus į transporto priemonę.

Atsikirdamas į pareiškėjo teiginius, kad „kadangi draudikui ir jo žalų ekspertui kelia abejones, kai kurie automobilio apgaditimai (įbrėžimai) – galima numanyti galėjo atsirasti ir dėl kito panašaus pobūdžio įvykio – anksčiau, sutarties laikotarpiu, o pastebėti tik šio įvykio apžiūros metu“, draudikas nurodė, kad šis pareiškėjo argumentas yra vertintinas tik kaip gynybinė pozicija, nes pareiškėjas, prieš pateikiant Ekspertinę išvadą, teigė, kad minėti sugadinimai atsirado būtent 2019 m. gruodžio 27 d. įvykio metu, o jokių kitų pranešimų dėl kitų įvykių draudikas iš pareiškėjo nebuvo gavęs. Draudikas pažymėjo, kad pareiškėjas pradėjo laikytis šios pozicijos tik sužinojęs, kad draudikas pripažino minėtą įvykį nedraudžiamuoju, nustačius, jog pareiškėjas pateikė klaidinančią informaciją, galbūt suklastojęs įvykio padarinius.

Atsižvelgdamas į tai, draudikas nurodė, jog akivaizdu, kad pareiškėjas draudikui teikė klaidingą informaciją apie eismo įvykį, kurio metu buvo apgadintas jo automobilis, galbūt siekdamas nepagrįstai gauti draudimo išmoką. Tai prieštarauja tiek *fiduciarinio* pobūdžio draudimo teisinių santykių reglamentavimui, tiek pačiai draudimo sutarčiai ir atitinka Taisyklių 8.1.17 papunktyje įtvirtintą įvykio pripažinimo nedraudžiamuoju sąlygą. Atsižvelgiant į tai, draudiko manymu, jo priimtas sprendimas pripažinti įvykį nedraudžiamuoju ir nemokėti draudimo išmokos už visus automobilio sugadinimus yra teisėtas ir pagrįstas, o pareiškėjo reikalavimas turėtų būti atmestas.

K o n s t a t u o j a m a:

Vadovaujantis Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių, patvirtintų Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimu Nr. 03-23, 45 punktu, vartojimo ginčai Lietuvos banke nagrinėjami laikantis rungimosi, ginčų nagrinėjimo operatyvumo, koncentracijos, ekonomiško ir bendradarbiavimo principų. Nagrinėdamas ginčą Lietuvos bankas atlieka pateiktų įrodymų vertinimą, kurio pagrindu priimamas sprendimas.

Atsižvelgiant į ginčo šalių paaiškinimus ir pateiktus įrodymus, darytina išvada, kad šalių ginčas kilo dėl draudiko atsisakymo mokėti draudimo išmoką, atlyginančią dėl 2019 m. gruodžio 27 d. įvykio pareiškėjo automobiliui padarytą žalą, pagrįstumo.

Lietuvos Respublikos civilinio kodekso (CK) 6.189 straipsnio 1 dalyje nustatyta, kad teisėtai sudaryta ir galiojanti sutartis jos šalims turi įstatymo galią. CK 6.156 straipsnio 1 dalyje yra įtvirtintas sutarčių laisvės principas, pagal kurį šalys turi teisę laisvai sudaryti sutartis ir savo nuožiūra nustatyti tarpusavio teises bei pareigas, jei tai neprieštarauja įstatymams.

Svarbu pažymėti, kad transporto priemonių draudimo sutartis yra savanoriška, todėl draudikas, vadovaudamasis CK 6.156 straipsnio 1 dalies nuostatomis, tokio pobūdžio sutartyse gali savo nuožiūra pasiūlyti sąlygas, susijusias su teikiamos draudimo apsaugos apimtimi. Kasacinio teismo praktikoje nurodyta, kad draudimo sutartimi draudimo objektui teikiama draudimo apsauga nėra absoliuti – draudikas, prisiimdamas draudimo riziką, nustato draudimo sutartimi suteikiamos draudimo apsaugos ribas – atvejus, kada mokama draudimo išmoka, ir atvejus, kada draudikas yra atleidžiamas nuo pareigos mokėti draudimo išmoką (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2012 m. kovo 13 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-91/2012). Jeigu sutarties sąlygos parengtos aiškiai ir suprantamai, jos neturi būti aiškinamos per plačiai, priešingu atveju būtų nepagrįstai išplečiami sudarant draudimo sutartį draudiko prisiimti įsipareigojimai.

Taisyklių 7.1 papunktyje nustatyta, kad draudžiamasis įvykis yra apdraustos transporto priemonės sunaikinimas ar sugadinimas dėl bet kokių staiga ir netikėtai įvykusių atsitikimų arba transporto priemonės vagystė, pasireiškianti kaip transporto priemonės ar atskirų jos dalių pagrobimas arba užvaldymas plėšimo būdu, išskyrus įvykius, Taisyklėse įvardytus kaip nedraudžiamieji. Nedraudžiamieji įvykiai yra įtvirtinti Taisyklių 8 punkte. Draudikas, atsisakydamas mokėti draudimo išmoką dėl pareiškėjo nurodyto įvykio, remiasi Taisyklių 8.1.17 papunkčio nuostata, kad įvykis laikomas nedraudžiamuoju, jei draudėjas, apdraustasis arba su draudėju ir (arba) apdraustuoju susijęs asmuo, siekdamas gauti išmoką ar ją padidinti, suklastojo arba pateikė klaidingus duomenis apie įvykį ir (arba) jo padarinius.

Iš Lietuvos bankui pateiktų duomenų matyti, kad pareiškėjas reikalauja, kad draudikas įvykį pripažintų draudžiamuoju ir išmokėtų draudimo išmoką, atlyginančią per 2019 m. gruodžio 27 d. įvykį, kurio metu pareiškėjui važiuojant keliu, kurio danga buvo žvyras ir skalda, pareiškėją aplenkus didelių gabaritų automobiliui, jo ratų pakelti akmenukai apgadino pareiškėjo automobilį. Tačiau draudikas, atsisakydamas mokėti draudimo išmoką, vadovaujasi Ekspertine pažyma, kurioje nurodyta, kad automobilis sugadintas ne pareiškėjo nurodytomis aplinkybėmis 2019 m. gruodžio 27 d. užregistruoto įvykio metu, bet kitomis aplinkybėmis, labiausiai tikėtina, kad tyčia gadinant automobilį atitinkamais įrankiais.

Vertinant Lietuvos bankui pateiktus ginčo šalių įrodymus, pažymėtina, kad apžiūros metu buvo nustatyti pareiškėjo automobilio priekinio stiklo, stogo, atgalinio vaizdo veidrodėlio, žibintų, priekinių grotelių, variklio dangčio ir daugelio kitų automobilio dalių sugadinimai. Taip pat pažymėtina, kad pareiškėjas, pasirašydamas Transporto priemonės techninės apžiūros aktą (prašymą), deklaravo visus įvardytus sugadinimus, kaip patirtus 2019 m. gruodžio 27 d. įvykio metu, t. y. patvirtino, kad visi draudiko užfiksuoti automobilio sugadinimai atsirado, kai iš po stambių gabaritų transporto priemonės ratų skriejantys akmenys atsitreškė į pareiškėjo automobilį.

Lietuvos bankui pateiktoje Ekspertinėje pažymoje nurodyta, kad priekinio bamperio sugadinimai nebuvo padaryti vairuotojo nurodomomis aplinkybėmis dėl kontakto su akmenukais. Užfiksuoti sugadinimai yra pailgos siauros formos, turintys dvipusę kryptį, kontaktuojančiam objektui judant apie 1 800 kampu (t. y. judant pirmyn ir atgal). Kelių skirtingų įbrėžimų kryptys nelygiagrečios. Tokie dažų dangos įbrėžimai gali susiformuoti joms kontaktuojant kelis kartus su aštrią išorinę briauną turinčiu objektu. Labiausiai tikėtina, kad braukiant plokščia atsuktuvo (ar į jį panašaus įrankio) briauna, o sugadinimai, sprendžiant

pagal jų pobūdį, padaryti atsuktuvu kelis kartus braukiant per paviršių. Taip pat nurodyta, kad dešinės pusės atgalinio vaizdo veidrodėlio gaubtelio sugadinimai negalėjo susiformuoti dėl kontakto su atskriejančiu akmenuku, o buvo padaryti kontaktuojant su atitinkamos formos vertikaliu aštrų paviršių turinčiu objektu arba išoriniu aštriu daiktu (panašiu į plokščiabriaunį atsuktuvą) braukiant per paviršių.

Ekspertinėje pažymoje nurodyta, kad priekinio kairės pusės atgalinio vaizdo veidrodėlio sugadinimai negalėjo susiformuoti dėl kontakto su atskriejančiu akmenuku, o buvo padaryti švelniai kontaktuojant su išoriniu plokščią paviršių turinčiu objektu, juo per veidrodėlį braukiant įvairiomis kryptimis. Tokio objekto pavyzdys gali būti – šiurkštus švitrinis popierius, plokščias plytos paviršius ir pan. Priekinio dešinės pusės žibinto ir priekinio dešinės pusės sparno sugadinimai taip pat negalėjo susiformuoti dėl kontakto su atskriejančiu akmenuku, o buvo padaryti kontaktuojant su išoriniu plokščią paviršių turinčiu objektu. Tokio objekto pavyzdys gali būti šiurkštus švitrinis popierius, plokščias plytos paviršius ir pa. Be kita ko, Ekspertinėje pažymoje nurodyta, kad labai mažai tikėtina, kad plastikinės grotelės galėtų būti sugadintos į jas atsitrengus akmenukams. Tokiu atveju grotelėse turėtų susiformuoti atitinkamos formos įmušimai (deformacijos), tačiau šiuo atveju yra nusikilę pakankamai dideli plastiko gabaliukai. Labiausiai tikėtina tokio nuskilimo priežastis – veikiant plastiką išoriniu aštriu daiktu (pvz., atsuktuvus, pleištas, peilis ir pan.), įpjovus, po to laužiant ir atskiriant tam tikras plastiko dalis.

Ekspertinėje pažymoje pažymėta, kad taip pat nurodytomis aplinkybėmis negalėjo atsirasti *Audi* ženklo, priekinių apdailos grotelių ir nikeliuotos dangos bei priekinio kairio sparno, variklio dangčio ir priekinio kairiojo žibinto pažeidimai, labiausiai tikėtina, kad jie atsirado kontakto zonoje braukiant pažeistas vietas su aštriu, plokščią paviršių turinčiu objektu ar keliais objektais. Taip pat nurodyta, kad labiausiai tikėtina, jog priekinio stiklo ir stogo sugadinimai buvo padaryti ranka su aštriabriauniu daiktu, panašiu į atsuktuvą, aštria briauna braukiant per paviršių, o atsuktuvą užkišus už sandūros ertmės tarp stogo ir priekinio stiklo, sverto principu laužiant gadinamas detales.

Atsižvelgiant į nurodytus automobilio sugadinimų ypatumus, ekspertas padarė išvadą, kad iš esmės automobilis buvo sugadintas ne vairuotojo nurodomomis aplinkybėmis, bet kitomis aplinkybėmis. Užfiksuoti sugadinimai labiausiai tikėtina buvo padaryti tyčia, atitinkamais įrankiais. Įvertinus jų lokalizaciją ir ypatumus, labiausiai tikėtina, kad sugadinimai buvo tikslingai formuojami siekiant išoriškai nežymiai pažeisti kuo daugiau detalių.

Vertinant Ekspertinėje pažymoje nurodytus teiginius, kad dauguma sugadinimų negalėjo susiformuoti dėl kontakto su atskriejančiu akmenuku, t. y. pareiškėjo nurodytomis aplinkybėmis, o buvo padaryti su atitinkamos formos vertikaliu aštrų paviršių turinčiu objektu arba išoriniu aštriu daiktu (panašiu į plokščiabriaunį atsuktuvą) braukiant per paviršių, pažymėtina, kad kasacinio teismo jurisprudencijoje išaiškinta, kad kritiškai vertinti eksperto išvadą ar jos dalį galima tada, kai ekspertizės turinys prieštaringas, išvados neišplaukia iš tyrimo eigos, išvada pateikta neatlikus tyrimo arba jis atliktas neišsamiai ir kitais panašiais atvejais, kai kyla pagrįstų abejonių dėl ekspertinio tyrimo eigos ir rezultatų (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2015 m. birželio 17 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-386-469/2015). Pažymėtina, kad eksperto išvada pripažįstama pakankamu įrodymu, jeigu jos duomenys neprieštarauja faktiniams duomenims, gautiems iš tos pačios rūšies ar skirtingų įrodinėjimo priemonių, ir jeigu eksperto išvados duomenys, įvertinus ginčo šalių pateiktų įrodymų visumą, leidžia daryti pagrįstą išvadą apie įrodinėjamų faktinių aplinkybių buvimą ar nebuvimą.

Vertinant Lietuvos bankui pateiktus ginčo šalių įrodymus, pažymėtina, kad Lietuvos bankui pateikti įrodymai patvirtina, jog Ekspertinėje pažymoje nurodyti duomenys neprieštarauja kitiems žalos byloje esantiems įrodymams ir išplaukia iš tyrimo eigos, nes ekspertas vertino ne tik pareiškėjo nurodytą įvykio versiją ir tai, ar tokiu būdu galėjo atsirasti žala pareiškėjo turtui, tačiau ir vadovaudamasis savo disponuojama informacija nustatė, kokiu būdu ir kada atsirado žala, padaryta pareiškėjo automobiliui. Atsižvelgiant į tai, kad vien pareiškėjo paaiškinimai apie įvykio ir žalos atsiradimo aplinkybes, nepateikiant šiuos duomenis patvirtinančių dokumentų arba kitų įrodymų, kurie leistų suabejoti Ekspertinės pažymos įrodomąją galia ir patikimumu, nėra pakankamas pagrindas nuginčyti Ekspertinėje pažymoje nurodytus duomenis.

Vertinant pareiškėjo nurodytus teiginius, kad net tada, jei automobilio sugadinimai neatsirado 2019 m. gruodžio 27 d. įvykio metu, jie vis tiek atsirado Draudimo sutarties galiojimo laikotarpiu, tačiau buvo pastebėti tik apžiūros metu, pažymėtina, kad kasacinis teismas yra ne kartą konstatavęs, kad draudimo sutartis yra fiduciarinė, t. y. grindžiama jos šalių didžiausio tarpusavio pasitikėjimo principu, dėl to draudimo sutarties šalys privalo būti viena kitai absoliučiai atviros ir atskleisti viena kitai visą informaciją, kuri gali būti reikšminga šiai sutarčiai sudaryti, jos sąlygoms nustatyti ir vykdyti (Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus teisėjų kolegijos 2008 m. lapkričio 17 d. nutartis, priimta civilinėje byloje Nr. 3K-3-518/2008). Draudimo santykių ypatumai lemia šių santykių dalyvių pareigą ypač glaudžiai bendradarbiauti ir kooperuotis, padedant įgyvendinti vienas kitam savo teises ir vykdyti pareigas (CK 6.38 straipsnio 3 dalis). Be to, CK 6.38 straipsnyje įtvirtinti prievolių vykdymo principai šalis įpareigoja prievoles vykdyti sąžiningai ir tinkamai.

Vadovaudamiesi Draudimo įstatymo 98 straipsnio 1 dalimi, draudėjas, naudos gavėjas ir (arba) nukentėjęs trečiasis asmuo privalo pateikti draudikui visus turimus dokumentus ir informaciją apie draudžiamą įvykio aplinkybes ir pasekmes, būtinus nustatant draudimo išmokos dydį. Pagal Draudimo įstatymo 98 straipsnio 3 dalies 1 punktą, draudikas neturi teisės išmokėti draudimo išmokos ar atsisakyti ją išmokėti, neįsitikinęs, kad draudžiamasis įvykis buvo. Draudimo įstatymo 98 straipsnio 4 dalyje nustatyta, kad draudiko reikalavimu fiziniai ir juridiniai asmenys privalo pateikti turimą informaciją apie draudžiamą įvykio ir įvykio, kuris gali būti pripažintas draudžiamuoju, aplinkybes ir pasekmes.

Šiame kontekste vertinant ginčo šalių nurodytas aplinkybes ir pateiktus įrodymus, pažymėtina, kad pareiškėjas draudikui pateikė pranešimą apie 2019 m. gruodžio 27 d. įvykį, kurio metu buvo sugadintas jo automobilis. Jokių kitų pranešimų dėl kitų įvykių draudikui nebuvo pateikta. Kadangi vėliau, surašius Ekspertinę pažymą, buvo pateikta prieštaringa informacija apie įvykio aplinkybes, draudikas neturėjo ir neturi objektyvių galimybių nustatyti, kuriuo metu ir dėl kokių priežasčių pareiškėjo automobilio apgadinimai galėjo atsirasti. Tai kelia pagrįstų abejonių dėl papildomai nurodytų aplinkybių tikrumo ir būtent dėl to draudikas neturėjo galimybių tinkamai įsitikinti draudžiamą įvykio buvimu ir įvykdyti imperatyvaus Lietuvos Respublikos draudimo įstatymo 98 straipsnyje nustatyto reikalavimo išmokėti išmoką tik įsitikinus draudžiamą įvykio buvimu.

Be kita ko, teismų praktikoje pabrėžiama, kad jeigu draudėjas piktnaudžiauja savo subjektinėmis teisėmis, nesąžiningai elgiasi nuo pat pradžių, nuslėpdamas tam tikrus įvykius, kurių metu atsirado kiti automobilio sugadinimai, draudikas turi teisę visa apimtimi atsisakyti mokėti tiek už seniau atsiradusius, tiek už galimai įvykio metu padarytus automobilio apgadinimus (Vilniaus apygardos teismo 2014 m. spalio 31 d. nutartis civilinėje byloje Nr. 2A-720-619/2014).

Atsižvelgiant į tai, kas išdėstyta, ir į tai, kad draudikas, vadovaudamasis Draudimo įstatymo 98 straipsnio 7 dalimi, Lietuvos bankui pateikė Eksperto išvadą, kurioje aiškiai nurodyta, kad iš esmės automobilis sugadintas ne vairuotojo nurodomomis aplinkybėmis 2019 m. gruodžio 27 d. užregistruoto įvykio metu, bet kitomis aplinkybėmis, labiausiai tikėtina, tyčia gadinant automobilį atitinkamais įrankiais, taip pat įvertinus aplinkybę, kad eksperto pateikta išvada nebuvo paneigta objektyviais įrodymais, darytina išvada, kad draudikas pagrindė nurodytas aplinkybes, kad įvykis atitinka 8.1.17 papunktyje nurodyto nedraudžiamą įvykio sąlygas. Apibendrinant Lietuvos banko nustatytas aplinkybes ir remiantis Lietuvos bankui pateiktų įrodymų visuma, darytina išvada, kad draudiko sprendimas nemokėti draudimo išmokos dėl 2019 m. gruodžio 27 d. užregistruoto įvykio, kurio metu, pareiškėjo teigimu, buvo sugadintas jo automobilis, yra pagrįstas, todėl pareiškėjo reikalavimas įvykį pripažinti draudžiamuoju atmestinas.

Remdamasis tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasis Vartotojų teisių apsaugos įstatymo 27 straipsnio 1 dalies 3 punktu, Lietuvos banko valdybos 2012 m. sausio 26 d. nutarimo Nr. 03-23 „Dėl Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių patvirtinimo“ 2 punktu ir šiuo nutarimu patvirtintų Vartotojų ir finansų rinkos dalyvių ginčų neteisminio sprendimo procedūros Lietuvos banke taisyklių 59.3 papunkčiu, n u s p r e n d ž i u:

Atmesti pareiškėjo X. X. reikalavimą.

Lietuvos banko sprendimas dėl ginčo esmės yra rekomendacinio pobūdžio ir teismui neskundžiamas. Vartotojui ir finansų rinkos dalyviui išlieka teisė dėl ginčo sprendimo kreiptis į teismą arba kitą ginčų nagrinėjimo instituciją įstatymų nustatyta tvarka. Kreipimasis į teismą po Lietuvos banko sprendimo dėl ginčo esmės priėmimo nelaikomas šio sprendimo apskundimu.

Reguliuojamos rinkos priežiūros skyriaus
viršininkas, pavaduojantis Finansinių paslaugų
ir rinkų priežiūros departamento direktorių

Vaidas Cibas